

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مستطابق

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه

قبول اوانور

درج ابدله بن آثار اعاده اوانور

ديبر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات، سياست، و بالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و مشوره اسلاميه و بحث ايدى و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلى

سنه لکى

التى آيلقى

ممالك عثمانيه	ايچون	۸۰	۴۰	غروش
روسيه	»	۶۰۰	۳۰۰	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

صاحب و مؤسسلرى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندريلىرسه سنوى

۲۰ غروش فضله آلير

دردنجى جلد

۱۰ جمادى الاول ۳۲۸ پنجشنبه ۶ مایس ۳۲۶

عدد : ۱۹

تاریخ اسلامیت

نام مستعارید در قنور « روزی » نك تركمیه مفرم رسالده

قارشی رویه

— ۱۷ —

بو فرق نك رأینه متابعت ایدن شخص ده امور آخریه اهتمامه سر
داور اتمق اقتضا اتمز . چونكه التذاذ حسی انسانك مثلاً یبیدیکی
و ایچدیکی شیلردن نفسنده حاصل تأثر ثمره سیدر . استعمال اولان
شیلر تأثر و تلذذك اسباب خارجیه سیدر . یعنی لذت طوغرودن طو -
غریویه سبب ظاهریدن ناشی دكل ، بلکه اونك وجودیه حاصل اولان
تأثره تابعدر . بو صورتده حالت نومده اولدینی کبی سبب ظاهری
تحقق ایتدیركده نفس انسانیه ده تأثر مذکورك حصولی ممکن اولونجه
سببك خارجاً وجودینه احتیاج کورلار . [۱]

فرقه ثالثه — دار آخرتده لذات حسیه نك نه بطریق الحقیقه ،
نده تخیل صورتیه امکان تحقیقی قبول ایتدیورلر . چونكه تخیل ،
آلات حسیه وجودینه متوقفدر . موت ایسه نفس ایله تخیل وسائر
احساساتده آلت اوله جق بدن اراسنده کی علاقته یی تماماً قطع وازاله
ایتدکدر . بناءً علیه جلاب بدنی نزع ایتدکدن صوکرانفسك
تدیر بدنه عودتی تصور اولمه ماز . بالکیز روحانی محض اولان
لذائذ و آلامی ادراك ایتدی قابلدنر . لکن لذائذ و آلام روحانیه
لذائذ و آلام حسیه نك قات قات فوقنده اولدینی جای اشتباه
دکدر . حتی بو عالمده انسانك محسوساتله شدت ارتباطی بولندینی
حالده بیله لذات عقلیه یه میلی و آلام عقلیه دن تنفری لذات و آلامك
نوع دیکرینه نسبتاً ده شدید ، ده غالبدر . بوندن طولای دکلید -
رکه مرد عاقل پك زیاده آرزو کش بولندینی قضای شهوت کبی بر
لذت جسمانیه دن محضاً آب رویی صیانت ، حیثیت و ناموسنی محافظه
غیرتیه تباعد ایدر . بو تباعد و حرمان ضمننده کنديسنه پك آجی
کان الم روحانی یه قائلایر . ایشته کورویورز که انسان نائل اولاق
ایچون هر درلو مادی فدا کارلنی چوق کورمیدیکی بر لذت جسمانیه یی
دها مؤثر بر الم روحانیدن قورتولق ایچون فدا ایدیور . بعضاً ده
بر لذت عقلیه احراز ایچون بر الم جسمانی یی اختیار ایدر . مثلاً بر
سطرنج اویننده غلبه ایتك املیه بر قاج کون آجلغه تحمل ایدر .
حتی ده ایلری کیدر ، سلامت امیددی پك بعید اولان معرکه ده
اورته یه آتیلیر ، احراز نیکنام ایچون فدای جان ایدیورر .

بو فرقه اولیه ادعا ایدرلر که دار آخرتده کی لذائذ روحانیه نسبتاً
بزم بیلدیکمز لذائذ جسمانیه — عادتاً اطعمه نفیسه نك اکلنه نسبتاً

[۱] امام غزالی حضرتلری احوال عالم برزخك ، قبرده کی تعذیب
و تنعیمك بوقیلدن ، روحك فی الجمله بدنه تعلق باقی اولسنه مبنی تخیل نوعندن
اولسنی تجویز ایتدیرکده جلال دوائی ده عقائد عضدیه شرحنده نقل ایدیور .
[نصل که « موائد الانعام » نام اثر عاجزیده توضیح اولنشدور .]

فقط بوتون اهل حق حشر جسمانی یه قائل اولدقلردن دار آخرتده کی
عجازات و مکافاتك بطریق الحقیقه جسمانی اولسنده متفق بولنیورلر . تخیله بنا
ایتك ، عقلی و روحانی قسمته حشر ایتك اصلاً مساغ ویرمزلر .

بعضیلری : تفسیر روایت ، تأویل درایته تعلق ایدر دیدی .
بعضیلری دخی : تفسیر اتباع و سماعه مقصوددر و استنباط تأویله
تعلق ایدن اموردنر دیدی . بعضیلری دیدی که کتاب اللهده مبین
و صحیح سندده معین اوله رق ورود ایدن لفظه تفسیر تسمیه اولنور ،
چونکه او لفظك معناسی کرکی کبی ظاهر و واضح اولدیندن هیچ
بر فردك او لفظه نه اجتهاد و نه صور سائر ایله تعرض ایتدی جائز
اولوب انی ورود ایتدیکی معنایه حمل ایدر ، بو حدی تجاوز ایدمه .
تأویل : معانی خطابه آشنا و آلات علومده ، ماهر علماء علمایك
استنباط ایلدکلی معنادر .

بر جماعتده شویله دیدی : تأویل آتی بر معنایه صرف ایتدکدر که
او معنی آیتك ماقبلنه و یا مابعدینه موافق اولدینی کبی نفس آیتده اکا
محتمل اولور و استنباط طریقیه او معنی کتاب و سندده مخالف
دوشمزر . بعضیلری دیدی که تفسیر اصطلاحده آیات قرآنیه نك زمان
نزولی ، شئونی ، قصه لینی ، اسباب نزولی ، صکره آیاتك مکی
و مدینینی ، محکم و متشابهنی ، ناسخ و منسوخنی ، خاص و عامنی ،
مطلق و مقیدینی ، مجمل و مفسرینی ، حلال و حرامنی ، وعد
و وعیدینی ، امر و نهینی ، عبر و امثالی صرسته یله بیلدکدر .

بعضیلری ده شویله دیدی : تفسیر بر علمدر که او علمده الفاظ
قرآنك کیفیت نطقندن ، او الفاظك مدلولاتندن ، احکام افرادی
و ترکیبیه سندن ، حال ترکیبده حمل اولدینی معنایسندن و امور
مذکورنك تتمانندن بحث اولنور . تفسیری بو وجه ایله تعریف
ایدنلر دیور که تعریفده واقع [علم] لفظی جنسدر . [او علمده
الفاظ قرآنك کیفیت نطقندن بحث اولنور] قولمز ایله مراد علم
قرائتدر . [او الفاظك مدلولاتندن] قولمز ایله مراد متن علم لغتدر .
[احکام افرادی و ترکیبیه سندن] قولمز علم صرف ایله بیان و بدیع
علملرینه شاملدر . [حال ترکیبده حمل اولدینی معنایسندن] قولمز
حقیقه دلالت ایدن الفاظ ایله مجازاً دلالت ایدن الفاظی محتویدر .
بعضاً ظاهر ترکیب بر معنای اقتضا ایلدیکی حالده بر مانع ترکیبی او
معنایه حملدن منع ایلدیکی جهته دیکر معنایه حمل اولنور که بو معنی
معنای مجازیدر . [امور مذکورنك تتمانندن] قولمز ایله مراد نسخ ،
سبب نزول ، قرآنده ابهام اولنمش بعض امور ی ایضاح ایدن قصه
و سائر کبی شیلدر .

بعضیلری شویله دیدی : تفسیر اول علمدر که پیغمبر مر محمد
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه منزل کتاب اللهی فهم ایتك و معنایسنی
بیانه و احکام و حکمنی استخراجه قدرت پیدا ایتك او علم ایله
حاصل اولور . بو علمك استمدادی لغت ، صرف ، نحو ، علم بیان ،
اصول فقه ، علم قراآتدنر . اسباب نزول ایله ناسخ و منسوخنی
بیلنکه ده محتاج اولور .

برکت زاده

اسماعیل صفی

رايحه سنی قوقلامق ، معشوقه نك نيل وصلتته بدل اوزاقدن يوزونه باقى كې - غايت دون مرتبه ده قالير . انجق بو جهتي فرق وادراك ايتك جواهر ناسك ، اكثریتی تشكيل ايدن صنوف بشريه نك شانی اولماديغدن بو لئانذ عقليه ومطالب روحانيه كتب الهيه ده كنديلرينه طانيوب الفت ايتدكاري لذات جسمانيه ايله تمثيل وتصوير بيورلمشدر . نصل كه وزارت ورياست كې بر مقام عالي احرار ايدم بيا مسي چون تحصيل وتريه ايله اشتغال ايتديرين صبي هنوز اومقامك لذتي ادراك ، اهميتي تقدير ايدم جك سنده اولماديغنه مبنی درسنه جديته چالشمسي وتهذيب اخلاقه اهتمام ايتمسي مقصديه مزاجنه موافق ترغياته مظهر قالير ، مثلاً كنديسنه اويونجاقلر آلير ، كوزل كوزل قوشلر وقوزلر اهدا اولنه جنی سويله نير . چوجق ده بو هوسله چاليشير . نصيبي وار ايسه ايلريده بويوك مقام صاحبي اولور . ايسته «كلوا الناس على قدر عقولهم» فحواسنجه بويله طبع ومزاجه موافق مواعيد ايله ارشاد انامه همت انبياء عظامك حال وشانلرينه جسيان برمسلك كزين حكمت اولديني قابل انكار دكلدر . هراسانده انواع كنايات واستعارات شائع اواسي حسييله بونده ذره قدر خلاف حقيقت عد اولنه جق بر جهته ده يوقدر .

بالفرض امور آخرت بو اوچنچي فرقه نك ادعا ايتدكاري كې ده اولسه انسانه باعث فتور اوله ناز . بلكه باقيات صالحاته ينه كال جديته چالشمسي لازم كلير .

بومذهبه ذاهب اولانلر اكثر فلاسفه الهيه ايله بعض صوفيه دن عبارتدر . حتى بعض مشايخ صوفيه بوجه صراحت ديمشلدرد كه هر كيم دخول جنت ونجات نار ايجون جناب حقه عبادت ايدرسه لئيم عد اولنور . طالب صادق اولانلر ك مطلب بوندن اعز واشرفدر . (۱) بر چوق طريقلره منسوب مشايخه ملاقي اولوب ده اسرار طريقلريني تفتيش ، اولنره مخصوص كتابلري تفحص ايدنلر بواعقادي اولنلر ك مجاري احوالندن قطعي اوله رق آكلارلر . (۲)

فرقه رابعه — سبكمغزان انامدن بر طاقم اشخاصدن عبارتدر كه بونلر اساميلري ايله معروف ، طوائف نظاردن معدود دكلدر . موت محض انعام اولوب روحك ده جسده برابر فنا پذير اولمسه ذاهب اولمشلدرد . بو اعتقاده كوره انسان قبل الوجود اولديني كې بعد الممات ده عدم محضه منقلب اولور . بناء عليه طاعت ايله معصيت

[۱] بوكلامك نظائرينه باشقه عمل ده بيان اولنور كه محل مذ كوردن ده مشهور ودها مناسبدر . ديك ايسته نيور كه ايفاي عبادتدن مقصد لذات جسمانيه دن عبارت اولق قصر همته دلالت ايدر . عابدك مقصد اصليسي مطلب اعلاي عارفين اولان مشاهده جمال حق كې لئانذ روحانيه به وصول اولق كر كدر . نصل كه «ورضوان من الله اكبر» نظم شريفيله اشارت بيورلمشدر . يعني رضاي ربانيك بر شمه سي تعداد اولنان نعماي ابدية نك جمله سندن بالاتردر .

[۲] از جمله «واردات بدرية» ناميله مشهور شيخ بدرالدين مقتولك علم تصوفه دائر اولان اثريني مطالعه ايدنلر بومذهبه تفصيلنه واقف اولورلر . مؤلف مشاراليه كتاب مذ كوره «اعلم ان امور الاخرة ليست كما زعم الجهال» ديه به ايتشدرد . لهنده وعليهنده يازلش متعدد شرحلري واردر .

سيان اولوب افعال بشريه نك هيچ برينه بر جزاي اخروي ترتيب ايتمه مك لازم كلير .

بوفكر باطلي ترويج ايدنلره فرقه اطلاق حقيقي بر تعبير دكلدر . چونكه فرقه تشكيل ايدنلر معروف برذاتك رياسته تابع بر جماعت اولق لازمدر . انسانك هيكل محسوسدن بشقه برشي اولماديغنه مستند بولنان بوقول ايسه اوزرينه شيطان امين استيلا يله اسير شهوات نفسانيه بولنان بر احقك قول مجرندن عبارتدر . مقاومت هوا وهوسدن اعتراف عجزده بولنفي نفسنه ذل عد ايتش اولان شخص مرقوم صامش اولديني طراقي فجورده كنديسني معذور كوستره بيلمك ايجون بواعقادي اورتيه سورمش ، هم مشربلريني جوغالتمق فكريده دعوت ايتديكي سفهاده كنديسنه على العميا متابعت ايتش اولمغله بويله بر مذهب باطل ميدانه چيقيويرمشدر . [غزالي رحمه الله زماننده ماديون مذهبي حال رواجده بولماديني بو افاده لرندن منفهم اولمقددر .]

جبات بشريه ده مذ كور بولنان تمايلات نفسانيه هر احق بوسوزك تصديقه مسارعت كوسترمكه باعث اوله جنی دركاردرد . خصوصاً بعض فساق بو اعتقادي اخيراً آرسطو وافلاطون كې دقائق علومه اطلاعاته معروف بعض ذواته ، فلاسفه كې قوجه بر فرقيه اسناد ايله بويوك بر ديسه ايقاعنه جرأت ايتمشلدرد . بونلر لدی الايجاب شاشقيلري اضلال ايجون «هيچ بروقت سنك معرفت وادراكك بوارباب تدقيقك معرفت وادراكاري مرتبه سنه قدر يوكسه مز . حالبو كه تدقيقات عميقه ده بولنان بومدققلر بويله بر حالك امكاني اوليه جفته قانع اولمشلدرد . سوزيني ده يك قولاي صرف ايدم بيليرلر . بو سوزي ايشيدن مسكين ايسه مجرد طبعنه ملايم كلسنه مبنی درعقب قول ايدر ، تلبيس وافترا وقوعني دوشونمز ، كنديسنه بصورتله اسناد واقع اولان ذاتك في الحقيقه بو فكرده اولوب اولماديغني تحقيقه بيسله لزوم كورمز . مع هذا حقه ده بر قاچ غروش ضرر ترتيب ايدم جك بر سوز صرف ايدلش اولسه بلا دليل ولا برهان قبوله يناشماز . مثلاً افندم سنك باباك ترك ايتش اولديني قوناغك ثلثي فلان كيمسه به وصيت ايتمشدر . اونك نزدنده محفوظ ، بر طاقم شهودك امضالريني حاوي بر قطعه سنده واردر . دينسه ، حتى اويله بر سنده كوسترله همان او قوناغك او قسمي تسليم ايدرمي ؟ اصلاً بلكه : نه ديمك ! بنجه مجهول بر طاقم كيمسه لرك امضالريني حاوي بر سنك نه حكمي اوله بيلير ؟ اوله باقه لم بونلر بر حيات اولوب حضور حاكمه ايفاي شهادت ايدم بيسله جكرمي ؟ ثانيا شهادتلي شايان قبول عد اولنه حقي ؟ ديه جكي شبهه سزدر . حشر ونشري اساسندن انكاره كلنجه كنديلرينه اسناد واقع اولان كيمسه لرك امضالريني ، حتى باشقه كيمسه طرفندن يازلش اولان بر تاليفلريني كورمه دك ، انكار حشره دائر افاده لري ثبوتنه دائر ايكي شاهد اقامه اولنمده تصديقه مبادرت ايدم بيلور . حالبو كه مثلاً آرسطودن ، افلاطوندن كندى قولاييله اويله برسوز ايتشمش اولسه بيسله برهاندن عاري اولديني ايجون قبول ايتمه سني لازم كليردي . چونكه تقليد ايله قبول جهته كيدياه جك اولورسه اويله بر ، ايكي

مدعی به تقلید اوله جغه قبول عامه به مظهر اولان بیکرجه انبیا و اولیا
حضراته تقلید اولنمق البته اولادر .

ای مسترشد ! شمدی سنک حال واعتقاد که نقل کلام ایدیورم .
سن بو فرقه ضاله نك اعتقادی حقنه درت درلو احتمالدن خارج
قاله مازسک . « ۱ » بطلانی جزم ایتک « ۲ » ظن غالبه ظن ایتک « ۳ »
صحتی ظن ایله برابر امکان بعید طریقله بطلانی تجویز ایتک « ۴ »
بطلانیه اصلا احتمال ویرمیه رک ثبوتی کسیدرمک . ایشته بو درت
احتمالک هر هانکیسه بنای فکر ایده جک اولسه ک - سلامت عقل
وصحت بصیرته مالک بولدیغک تقدیرده - حظوظات بهیمیه منه مک
اولمیه رق علم و عمل ایله اشتغال ایتککک لازم کلیر . احتمال اوله کوره
ادعای اصلا شبهه کورتورمز . احتمال ثانیه کوره بویله اولمق اقتضا
ایدر . چونکه عقل سلیم صاحبی حقنه خیر وسعادت قراندرمی
مظنون و احتمال غالب اولان نشبثانده متاعبه قاتلانمق هیچ بر وقت
زائد و بی لزوم عد ایتک بلکه کیجه بی کوندوزه قاتهرق مساعی متمادیه ده
بولنمق ترجیح ایدر . مثلاً تجارت امیدیه ، بر معدن تحریمی ،
بر اکتشاف بدیه نائلیت ارزوسی ایله بیک درلو مشکلاته قاتلانیر .
دیکرک امواجی اراسنه صوقولور ، طاغیرک تهالکی تپهرینی آشار ،
کشفیات طیه ده بولنمق املیه حیاتی مخاطره ایچنده براقیر .

بونشبثلرک حسن نتیجه به اقترانی ایسه مقطوع به اولیوب دائماً
دائرة ظن و تخمین ایچنده دائر بولنور ، اکثریسنده غلبه ظن بیه
حاصل دکدر . مع هذا بو متشبثلرک نائل اوله بیه جکری سعادت
دنیا به عائد ، موقت شیلردن عبارتدر . انسان سعادت ابدیه قزانمق
ایچون نه قدر مشاق و متعبه قاتلانسه لاشی منزله سننده قالیر . هله
عکسی تقدیرده گرفتار اوله جفی شقاوت ابدیه بی ده دوشونورسه برقات
دها احتیاط ایدر ، هر فدا کارلنی کوزه آلیر .

احتمال ثالثه کوره یعنی بیک عدم وقوعی ترجیح ایدوب ده
وقوعه غایت بعید بر امکان اثبات ایتدیگک تقدیرده ین عقل سلیم
نظرنده ، انبیای عظامک خبر ویردکری دار آخرت ایچون بذل
مساعیه لزوم کوروله جکی امر آشکاردر . چونکه بر لذت عاجله بی
اختیار ایده جک اولدقده ولوییکده بر احتمال اولمق اوزره انسان
اوکنده بر مخاطره هائله کورونجه وسع و طاقتی مساعد اولدینی قدر
اوندن توقی ایدر . امنیت و سلامت تأمین ایده جک یولی طوتار .
مثلاً غایت آج بولندیگک اثناده اوککه کتیریلن طعامک مسموم اولمسی
تزدکده شایان اعتماد اولیان بر چو جق خبر ویرسه ، حتی اونک کذب
تأیید ایدر . بعض قرائنک وجودیه برابر بعید بر احتمالیه بناء صدق
جائز کورولسه جانکدن بیقما دیگک حالده هیچ شبهه ایتک که سن او
طعامی ییزسک . حتی بر پارچه قورو اکمک بولدیگک حالده مدت مدیده
اونکله اکتفا ایدرسک .

امر بعث و احوال آخرته کلنجه بوقدرده می احتیاط ایتیه جکسک ،
یوقسه سنک نظرنده حیات ابدیه نك بو حیات مستعار قرر اهمیتی
یوقیدر ؟ بر چو جق اوککده کی طعام مسموم در دیور . فقط سوزینی

تأیید ایده جک بر اماره کوسترمیور ، حتی ظاهر حال کنیدیسی . مکذب
بولیور کن مجرد بر احتمال بعیده مبنی سن اونک سوزینه اعتبار ایدیورسک ده
عددلری بلکه یوز بیکی تجاوز ایدن انبا و مرسلین حضرتانک بعث
وقیامته دائر خبرلری لاشی منزله سننه تنزیل ایدیورسک . اوت ! بو
خبره سن کاذب نظریله باقیورسک ، لکن بویوک بر انصاف اثری اولمق
اوزره او چو جک خبری کبی بوکده احتمال صدق اثبات ایدیورسک
بونده ایسه ظاهر حالک تکذیبی دکل ، بلکه - معجزات باهره
ثبوتی حسیه - تأیید و تقویه سی محققدر . بو حالده نیچون احتیاط ایدوب
سموم معاصیدن حذر ایتدیورسک ، کنیدیسی هلاک ابدیدن قورتارمغه
چالشمیورسک . اکر زمره عقلا دن اولسه ایدک فانی ایله باقی
مقایسه سنده دوچار حیرت اولمازدک ، بوبابده دها زیاده احتیاط و بصیرت
اوزره بولنوردک .

ایشته مطالعه معروضه ایله امام علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه
افندمن بو حشر اجساد مسئله سننده مجادله و مشاغبه ایدن برشخصه
خطاباً « بالفرض سنک ادعا ایتدیگک کبی اولورسه هیمز خلاص
اولورز . اما بنم اعتقاد طوغرو چیقارسه سن هلاک ابدیه گرفتار
اولورسک » بیورمشدی .

[« قال المنجم والطبيب كلاهما . لا يحشر الاجساد قلت اليكما »]

[« ان صح قولكما فليست بخاسر . اوضح قولي فالحسار عليكما »]

قطعه عربیه سی بو مقصدله نظم اولمشدر [۱]

مشارالیه حضرتلری نك بو تردیدی « حاشا » امر بعثه شک
وترددن ناشی دکدر . بلکه عقلی برهان قاطع ادرا کندن قاصر
اولان او جاهلک سویه عرفانه ، اونک انصافی جالب اوله جق اسلوب
افاده تنزله مبنیدر . زده محضا بو غرض صحیح ایله مناج مذکوره
سلوک ایدیورز که التزام بطالت و طاعت الهیه ده ابراز تکامل و غفلت
ایدنلرک انظار دقت و اهتماملری جلب ایدم ، باعث ابتصار و هدایتلری
اولم .

بیانات واقعه منزله تبیین ایدیور که عظیم وهائل اولان امر موعود
و ملحوظ نه قدر مشکوک بولنورسه بولنسون مجرد احتمال ایله قدر
و قیمتی اولیان شیئه تقدیم و ترجیح اولنور ، یعنی اوندن خلاص

[۱] بو قطعه ده امام علی حضرتلرینه نسبت اولنور . فقط حجة الاسلام
غزالی « اصول اربعین » کتابده بر شاعر حکیم کلامی اولمق اوزره یازمشدر
« لا يحشر الاجساد » یرنده « لن یبعث الاموات » ده مریدر « اليكما » اسم فعل
اولوب بندن اوزاق اولوک معناسنه در . حاصل مفاد : منجم ایله طبیب ایکسی ده
اجساد بی آدم حشر اولمیه جقدر ، دیدیلر . بنده اولره دیدم که هایدی یانمندن دفع
اولوکز بالفرض سزک سوز کز صحیح اولسه بن نه خسران چکرم ؟ فقط
بنم قولم ثبوت بولدقده سزک خسران وهلا ککز مقرردر .

مؤمن آل فرعوندن قرآن کریمه محکی اولان « وان يك كاذباً فعليه
كذبه . وان يك صادقاً يصيبكم بعض الذي يعدكم » قول شریفی ده بو سیاق
اوزره وارد اولمش غایت منصفانه بر نصیحتدر .

یعنی ای غافلر : ای دوشونکز اکر دعوی نبوت ایدن ذات شریف
بالفرض والتقدير دعوا سننده کاذب ایسه ضرر کذب کنیدیسنه عائد اولور .
اما صادق اولورسه مواعید واقعه سنک بر قسمی اولسون سزه اصابت
انده جکدر که هلا ککزه بوده کافیدر .

انسانه راجعاً

زمان اولور که انسان . بو مختزار فناءه هر شیدن ببقار ؛ مشمع بر سرباک انوار جاذبه دارینه قاپیلوب درین وادیلری ، یوکسک طاغیری ، متهور ده کزلی آشمقندن ، هپ او آمال مستقبله نك ، یالانچی خنده لره کولن اوسر اناک بخش ایتدیکی غیرتله قوشمقندن بی تاب مشی قالدق فیضای حیاته و قه کیر تفکر اولور : بتون حیات گذشته سی ، بلکه بتون ماضی عمر بشر پیش فکر تنده جانلایر . کورور که بتون ستاره آمالی انجلیاب طلوع اولمه دن افول کزین عدم آباد اولوب کیتمش . بتون او ذوق وسعادت لر نیر غفلتدن اصابت ایتش اوچوخی برخنده ضیادن باشقه برشی دکل . بتون الم و کریمه لره هپ او سونوب کیده جک شهاب املاک طالعونه انتظار دن عبارت . جهانک نه ذوقنده شمه حقیقت کورور ، نه جورنده . هر شی قرار سز ، هر شی برتحول دائمیه معروض . دبدبهر ، طنطنه لر ، عالمی تره دن جهانگیر لر ، جهانانه درس ویرن حکیم لر ... هپ محکوم فنا . شوکت وشانلر ، صیت وشهرت لر ... ذوق وسعادت لر ، الم وفلاکت لر ... بونلر هپ یالان ، یالان . اورته ده برهیچی حیاتدن باشقه هیچ برشی یوق . بهار کلیر ، خزان کیدر . فرح کلیر ، تح کیدر . بو ، بر انقلاب متمادی که ضبط ایدیلر ، توقیفی غیر قابل ، بر نقطه ثباته ارجاعی محال . هپ بویله ، بیچاره بشر هپ بویله : بوکون برامید نوطلوعک خیال تحقیق ایله خندان ، یارین بریأس قطعینک اکترب حیاتفرسایی ایله کریان . شیمدی آغلار ، برآز صوکر آغلادیفنه کولر . شیمدی کولر ، برآز صوکره کولدیکنه تأسف ایدر . ماضیسنه متأسف ، استقبالنه اطمینانی یوق . ایلری می ، کری می ؟ حیرته قالیر . او زمان حیاتدن ، بو معوج کذرکا هندن ، حتی کاشاندن درین برنقوت طویار . بوی صفا کره نك بتون آلاشنده برشمه تراب حس ایدر . مطمئن کاشانلر نظرنده بویانمش برر منار ، بیکلره شمسپاره آمال بر توده سناه شکنه کیرر ... مکوک سمالر مظلم بولوطلره ، ملون افقذر ماتمیز غروب لره ، یشیل طاغیر قارارمش طوبراقلره دونر ... لطیف لطیف آقان جویبارلرک ، حزین حزین چاغلایان شلاله لره آنکدرا نشایدی زیر زمینده کی ایکلیتلر کی کلیر . برنشاط اوتن بلبلرک ترغائی مرثیه لر اوقویان اسحاقلرک منارلره عکس ایدن آجی فریاده لرینی آکدیرر ... حاصلی بتون بدایع جهان نظرنده برلوح خرابیه ، بتون زمیانات لطیفه بر فریاد ناله کاره دونر ؛ نریمه توجیه نکاه ایله برسیاهی فنا ایچنده نظرلری بوغولور . هانکی جهته وقف صماخ ایله برناله بوم ایله بینی طولار . نظرنده جهانک چوکوک بر قبرستاندن ، انسانلرک متحرک برر سنک مقابردن فرقی قالماز . هرشیده برنشانه عدم ظلمت فشان اولور . آیاقلری آلتندن کره لر اوچار ، فوق رأسنده سمار یقیلر . صانکه روحی جسمندن آیریلر . هرشیله برابر وجودینک ، قلبینک - اوت ، بی نهایت آمال پزمرده نك مسقط خنرفانی اولان قلبینک - ده شو قوافل فایه التحاق ایتدیکنی کورور . کیت کیده بتون عالمی محرکتدن آیریلر ، بربریله چارپیشیر . طاغیر ، دره لر ، آفاق و سمار عدم آباد هیچا هیچه سوزولوب کیدر . بر کردباد قیامت هرشیی بر غبار هیچییه ، بردود سیاهه قلب ایدر ... نهایت بر جوفی مطلق ...

بو دقیقه لر ، معنویاتک حیات و محاتی اولان بو زمان یأس و فتور بشر ایچون نه بیوک برابتلادر ! انسان بویله براوچوروم کنارینه کاوبده کنندینی مظلم ، سیم سیاه بوشقلار ایچنده کوردیکی زمان بو کوزل دنیانک ، بو مزین طبیعتک نه سی واردر که آتی او کرداب ضلالتدن قورتاره بیلسون ؟ جهانک هانکی ذوقی ، هانکی سعادتق واردر که اکا مدد کار اوله بیلسون ، انک قلبنه نشوة تسلیم بخش ایده بیلسون ؟ ..

نظرنده کاشات یوق ؛ موجودات بر ظل کشف ، بر ظلمت سیاه . قلبنده امید قالمش ؛ آتی یوق ، پدشده کردابلر ظلمت فشان . هیچ بر ید خلاصکار یوق ؛ جهان رحیم و شفیق دن عاری . کوشنه بر صدا کلر ؛ جهان سمیع و مجیب دن خالی . ماضی مظلم ، آتی مظلم ، برلر قارا کلر ، سمار سیاه .

عجا بو شب یلدا ی خسرانده نور ایماندن باشقه انسانه رهبر اوله جق برضیا ، « الله » دن باشقه صفتنه جق بر پناه وارمی ؟ ...

ع . اشرف ارباب

بولق ایچون عادی و حقیر شیلرک درحال فدا ایدلسی لازم کلیر . بر شیک عادی و یاعظیم اولسی ده شی آخره نسبه تقدیر و تعیین اولنور . بو حالده ارباب رفاه و یسارک مدت حیاتلرنده نائل اوله بیله جکلری لئانذ صافیله حساب اولنسون بعده فرق ثلثه سالفه نك اعتقادلری مقتضاسنجه اصحاب بصیرت و ایقان و ارباب تصدیق و ایمانک احراز ایده جکلری سعادت سرمدیه ایله مقایسه ایدلسون که اوکا بدل ترک اوله جق مشتهیات فانیه نك دنا تی ، دکر سزلکی آشکار اولسون .

بو اوج احتمالک جمله سنی تجاوز ایده رک حالت رابعیه گرفتار اولورسک یعنی منکر بعث و حشر اولان فرقه ضاله نك سوزینی قبوله . اصرار ایله ابراز جهالتده بولنورسک سکا شو یوله خطاب ایدرم : سن بو اصرارینی اوله قطعی و ضروری بر برهان منطقییه استناد ایتدیرمیلرک که اونده هیچ بر صورتله احتمال غلط و خطا بولنمین . اگر اوت ! بنم بویله بر دلیل واردر . فقط اورتهیه قومغه مجبور دکل دیرسک سکا غایت قیصه بر جواب ویرم . دیرم که دیمک سن کندی باشکه بوتون انبیا و اولیا و طوائف حکما و جاهیر عقلانک واقف اوله مدقلری بر نوع دلیل و قوف و اطلاع دعواسنده بولنورسک . دنیاده بوندن عجیب و غریب بر ادعا تصور ایده بیلنه عشق اولسون . اوله غایت کثرتی و علوم و معارفه تقدم و مهارتی حائز اولان و ایچلر نده کی انبیا عظامک معجزات عظیمه لر یله اصابتلری مؤید بولنان بو ذوات حقائق آیاتک غلط و خطا ایتلرینی تجویز ایتدیکنک حالده سن نه قدر عالی بر زکا و فطرته مالک ایمش ، یا خود اعتماد نفس و غرور شیطانی خصلت ردیه سنده نه مرتبه ایلری وارمشسک که کندی خطا کی بر درلو دائرة احتمال صیغدیره میورسک ، دلیل موهومنده غلط امکانی قاله آمیورسک .

اگر جهانلک اوج بالاسنه چیقیدنک حالده ذره قدر انصافک واریسه بزدن صاقلادیفک دلیلکده کی امکان غلطی اعتراف ایدرسک بو حالده آنفا مشروح حالت ثالثیه رجوع ایتش اولورسک و اوراده درمیان ایتدیکنم سوزلری نظر مطالعیه آلهه محبوریت حس ایدرسک .

یوق ! بو تجویز و اعترافه اصلاینشیمیه رق غلط و خطانک بهمه حال انبیا و حکما طرفنده اولسنه اصرار ایدرسک ، بویله بر عناد ناجایه مصر اولوب قالیرسک یعنی واحدک نصف الانین اولسنی و سواد ایله بیاضک تمتع الاجتماع بولنسنی جزمک کی - بعدالموت روحک بقاسنی محالات عقلیه دن عدا ایدرک - بعثک عدم وقوعی جازم اولدیغکی ادعا ایدرسک آرتق قابل تدای اولیه جق بر آفت عقلیه مبتلا اولدینک تحقیق ایتش اولور که العیاذ بالله بویله بر درد دوا ناپذیره گرفتار اولان کیمسه یه چاره بولماز ، بناءً علیه سنک حالکه تأسفدن باشقه المزدن برشی کلز . قرآن کریمده بو مقوله جهل مرکب اربابی حقنه « اولئک کالانعام بل هم اضل اولئک هم الغافلون » دییه رک فطرت بشریه دن صد مرحله دور اولملرینی اعلان ایتکده در .

مناسترلی اسماعیل حق